

SŁOWO

WILNO, Niedziela 18 września 1932 r.

Redakcja i Administracja: Wilno, Zamkowa 2. Otwarta od g. 9 do 4. Telefony: Redakcji — 17-82. Administracji — 228.

PRENUMERATA miesięczna z odnośnikiem do domu, lub z przesyłką pocztową 4 zł., zagranicę 7 zł. Konto czekowe PKO. Nr. 80259. W sprzedaży detalu, cena pojedynczego n-ru 20 gr.

Oplata pocztowa najszybszym trybem. Redakcja rękopisów niezamówionych nie zwraca. Administracja nie uwzględnia zastrzeżeń do co rozmieszczenia ogłoszeń.

CENY OGŁOSZENI: wiersz milimetry jednoczynny na stronie 2-iej i 3-iej gr. 40, za tekstem 15 gr. Komandyty, oraz nadrukowane, milimetr 50 gr. Kronika reklamowa milimetr 60 gr. W numerach świętecznych, oraz z powojni o 25 proc. drożej. Zagranicę 50 proc. drożej. Ogłoszenia cyfrowe i tabelaryczne o 80 proc. drożej. Administracja nie przyjmuje zastrzeżeń co do miejsca. Terminy druku mogą być przez Administrację zmniejszone dowolnie. Za dostarczenie numeru dowodowego 10 gr.

Nauka i wychowanie w szkole średniej

Czy szkoła średnia ma uczyć, czy wychowywać? — oto pytanie napozór niekonsekwentne i nielogiczne, które jednak wciąż wywołuje dyskusje i spory. Rzecz jasna, iż szkoła ma w zasadzie uczyć i wychowywać jednocześnie, ma kształcić młode umysły i charaktery, rozwijać intelekty i podnosić ducha, warunki jednak współczesnego życia niezmierznie utrudniają, a nieraz wprost uniemożliwiają tak harmonijną pracę. Dziecko przeciętne znajduje się w szkole w ciągu zaledwie pięciu, sześciu godzin dziennie; w jakim otoczeniu przebywa resztę dnia, jakim poddaje się wpływowi w ciągu osiemnastu-dziewiętnastu godzin na dobę, szkoła nieraz nie wie dobrze i wskutek tego jest często bezradna pod względem oddziaływania na młodzież.

Bez pomocy rodziny najlepsza szkoła niewiele zdziała tak w dziedzinie nauczania, jak i w dziedzinie wychowania, ale czy wiele jest obecnie rodzin, stojących na odpowiedniej wysokości i zdających sobie sprawę z powagi obowiązków wobec własnych dzieci, państwa i narodu?

Dlatego też szkoła ma przed sobą coraz większe zadania, którym sprostać niezawsze może. I dlatego mocnych i konsekwentnych w swem działaniu szkół jest bardzo mało. Poza szkołami zamkniętymi (zakonnymi, korpusami kadetów i t.p.) tylko nieliczne mogą wykazać się zdecydowanym oddziaływaniem na psychikę młodzieży i dobrymi wynikami nauczania i wychowania.

W większości szkół strona pedagogiczna pracy nie jest należycie zharmonizowana z nauką; daje się więc zauważyć dążenie do zrobienia ze szkół czy to zakładów wychowawczych (z pewną lekceważeniem nauki), czy też przeciwnie — instytucji nauczających i niemal całkowicie rezygnujących z wychowania.

W ostatecznym jednak wyniku są powszechne narzekania na współczesną szkołę średnią, która nie daje gruntownej wiedzy, potrzebnej do studiów wyższych i nie wyrabia spójnych charakterów. Warto więc zastanowić się nad ogólnymi przyczynami słabych na ogół wyników dotychczasowego wysiłku naszych szkół.

Tych przyczyn jest wielka ilość: stałe duchowo i materialnie rodziny, nie mogące współdziałać ze szkołą, nienormalne warunki pracy nauczycieli, nieskrystalizowana ostatecznie główna idea wychowawcza, nieustalone programy i podręczniki i t.p. i t.p.

Dziedzina nauki w szkole zawsze będzie szwankowała, jeżeli szkoła będzie się ograniczała tylko do włożenia do głów dzieci takiej a takiej porcji wiedzy, nie umiejąc zbudzić w młodzieży zaciekażenia nauką i bezinteresownego szacunku dla niej; to zaś mogą zrobić tylko wyrugowani obecnie ze szkolnictwa nauczyciele, twórczo pracujący naukowo.

Co zaś do tak modnego w ostatnich czasach wychowania na gruncie szkoły średniej i ono nie da pożądaných rezultatów, jeżeli szkoły się nie zdołają na wyjątkowo zwarte zespoły pedagogiczne i jeżeli zagadnienia wychowawcze będą traktowane zbyt płytko.

Dziś wiele się mówi o wychowaniu młodzieży, a raczej o różnych gatunkach i rodzajach wychowania; sprawa wychowania (szczególnie fizycznego) nieraz przestania zagadnienie nauczania, a jednocześnie już się zarysowują dwa niebezpieczeństwa, mogące zniwiecyć wszelkie wysiłki.

Pierwszem niebezpiecznym zjawiskiem (bo w dziedzinie wychowania wszelka fuszerka ogromnie się mści), jest brak należycie zorganizowanego zespołowego wysiłku pedagogów, — drugim — płytkość ujęcia zagadnień wychowawczych.

Mamy wielką ilość przeróżnych „wychowań”, traktowanych jednak jako specjalność poszczególnych nauczycieli. Je-

żeli mówimy np. o wychowaniu religijnym, poważnie się zaznaczającym w jakiejś szkole, rozumiemy pod tem wysiłek księdza prefekta i życzliwość dyrektora i nie dziwimy się wcale, że w zespole nauczycielskim są ateści, lub niechrześcijanie. Wychowaniem fizycznym musi zajmować się nauczyciel gimnastyki, inni zaś nauczyciele nawet na lekcjach mogą pokpiwać ze sportów i sprawności fizycznej. Od zagadnień estetycznym mistrzem jest nauczyciel rysunków. „Specem” od wychowania państwowego musi być historyk i t.p.

Taka specjalizacja wychowawcza doprowadza do przykrego szablonu: wychowanie często przybiera formy okolicznościowych, coraz nudniejszych i coraz banalniejszych „kazań”, które odnoszą tylko negatywny skutek.

Oddziaływanie wychowawcze na młodzież nie może być zlokalizowane na poszczególnych lekcjach i ograniczone tylko do jednej osoby w zespole nauczycielskim; musi być stałe, jako wyraz myśli pedagogicznej i przekonania całego grona nauczycielskiego.

Dlatego też, dopóki nie da się wyrobić odpowiednich kadr nauczycielskich, tworzących zwarte zespoły, należałoby może pomyśleć przynajmniej o skoncentrowaniu wszystkich zagadnień wychowawczych w ręku jednej osoby na gruncie poszczególnych szkół, aby w ten sposób uniknąć rażącej nierówności w pracy wychowawczej i móc walczyć z niebezpieczną płytkością.

Jak łatwo o taką płytkość, dowodzi tegoroczne sprawozdanie jednego z naszych prowincjonalnych gimnazjów. Szkoła ta wyjątkowo szeroko traktuje zagadnienia wychowawcze i poświęca im dużo miejsca w sprawozdaniu. Znajdujemy aż cztery rodzaje wychowania: religijno-moralne, obywatelsko-państwowe, estetyczne i fizyczne. Pierwsze całkowicie spada na barki księdza prefekta, w ostatnim niepodzielnie panują nauczyciel i nauczycielka gimnastyki (imponujące wyniki: na ogólną ilość 212 uczniów — 57 zdobyło odznaki sportowe!) uwagę zwracają na siebie dwa inne rodzaje wychowania.

Wychowanie estetyczne w tym gimnazjum miało dwa stopnie.

O tem czytamy w sprawozdaniu: Wychowanie estetyczne w niższych klasach miało na celu wpojenie w uczniów najprymitywniejszych podstaw do zrozumienia, jak wielką rolę w życiu człowieka już od wczesnej młodości odgrywa czystość i porządek, a z niemi w parze i piękno. W klasach wyższych wychowanie estetyczne miało znacznie obszerniejszy zakres działania. Tutaj pracowano nad tem, aby wyrobić w uczniach poczucie prawdziwego piękna i zamiłowania do artystycznego zdobienia szkoły, a poza szkołą — mieszkania i swego najbliższego otoczenia domowego.

Tak pojęte wychowanie estetyczne nie odznacza się głębią ujęcia i wkracza bodaj w dziedzinę zwykłej higieny. Coś podobnego spotykamy w ujęciu zadań wychowania państwowego. Oto jak sprawozdanie określa program „Wyrobinienia wartości państwowo-twórczych”:

„położono przedewszystkiem (!) nacisk na to, by uroczystości państwowe nie miały charakteru szablonowego, lecz wynikały z głębi szczerego uczucia. Dbano o to przy wszystkich uroczystościach, związanych z uczuciem wiarci lub osób, którym Ojczyzna zawdzięcza swoje wyzwolenie i odrodzenie.”

Sprawozdanie niestety nie mówi, w jaki sposób i z jakim wynikiem wydybano z młodzieży „głębsze uczucia”, ale, uznając jak najlepsze zamiary dyrektora, nie można jednak nie mieć zastrzeżeń co do takiego właśnie pojmowania wychowania obywatelsko-państwowego. Nie o entuzjazm na „galówkach” chodzi państwu, pragnącemu mieć zastępy dzielnych, ofiarnych i zdolnych do twórczej pracy obywateli!.

Skutki estetyczno - moralno-religijno-obywatelsko-państwowego wychowania w omawianym gimnazjum zaznaczyły się w działalności Kółka Dramatycznego. Kółko to zorganizowało w ciągu roku 15 imprez, prawie wyłącznie „z okazji” i „ku czci”.

Oto jak wygląda wysiłek młodzieży:

11-XI — obchód i akademie z okazji 13 rocznicy odzyskania niepodległości.

30-XI — wieczór z okazji rocznicy powstania listopadowego.

8-XII — przedstawienie ku czci St. Wyspiańskiego.

22-I — wieczór z okazji rocznicy powstania styczniowego.

3-II — akademja ku czci P. Prezydenta Rzeczypospolitej.

9-II — wieczór muzyki ku czci Chopina.

14-II — akademja ku czci Ojca Świętego Piusa XI.

27-II — poranek z okazji 200-iej rocznicy urodzin J. Waszyngtona.

12-III — żałobna akademja ku czci ś.p. Biskupa W. Bandurskiego.

19-III — akademja z okazji imienin Marszałka J. Piłsudskiego.

3-IV — akademja z okazji święta narodowego.

3-VI — wieczór ku czci Tomasza Zana.

11-VI — koncert ku czci St. Moniuszki.

Trzydniące imprez na koturnach! Tego i dorosły człowiek nie wytrzyma! I tylko na zakończenie roku szkolnego młodzież mogła nieco użyć sobie: 26-VI odbyła się zabawa ogrodowa, a przedtem 25-VI przedstawienie krotchwilii Laufs pod budzącym pewne złośliwe refleksje tytułem: „Dom warjatów”.

Wątpić należy, aby podobnie gorliwa opieka wychowawcza wyrobiła z młodzieży ludzi czynu, nieznających pozycji i pogardzających blagą.

Wracając więc do zasadniczych naszych rozważań o nauce i wychowaniu w szkole średniej, stwierdzić należy bardzo nierówne traktowanie tych dwu dziedzin i konieczność ustalenia ściślejszego programu, oraz poważnej kontroli nad jego wykonaniem.

Rodzina obecnie jest bezradna i bezsilna. Rodzina czeka od szkoły całkowitej opieki nad dzieckiem, państwu zaś zależy na tem, aby młody materiał ludzki nie był zmarnowany, lub chociażby zaniedbany.

Szkoła ma olbrzymie zadanie i wielkie możliwości. Powinna więc postępować stanowczo, ale bardzo rozważnie. W. Charkiewicz.

P. Władysław Wielhorski, dyrektor Instytutu Badań Europy Wschodniej, w wywiadzie, udzielonym „Kur. Wil.”, wypowiedział się na temat najdłuższej w Polsce uczelni, a mianowicie — Szkoły Wyższej tego Instytutu. Szkoła ta prowadzona przez 17 profesorów i docentów USB oraz 7 „specjalistów” zagadnień szczególnych (cudzoziemcy powtarzają za oryginałem). Szkoła ta w ciągu trzech lat potrafiła dokonać tego, czego nie dokona wieloletni działający uniwersytet w ciągu lat czterech — pięciu. Dyr. Wielhorski mówi:

„Szkoła Instytutu ma za zadanie przygotowywać zarówno kandydatów na pracowników naukowych w interesujących ją dziedzinach, jak też i ludzi życia bardziej praktycznego: pedagogów, działaczy społecznych, publicystów, przemysłowców i kupców, pracowników służby konsularnej, dyplomatycznej itp.”

Szkoła Instytutu ma wkrótce uzyskać prawa wyższej uczelni.

Więc jedno z dwójga: albo te prawa, z których będą korzystał absolwenci Szkoły, staną się wielką krzywdą dla absolwentów praw dziwnych, wyższych uczelni; albo też, jeżeli cenna Szkoła Instytutu naprawdę potrafi kształcić pedagogów, i kupców, publicystów, przemysłowców i dyplomatów, to czy nie można przy zdolnościach organizacyjnych kierowników Szkoły Instytutu wprowadzić do życia profesorskiego jakiegoś „specja” od medycyny, a wówczas dąłoby się, prawdopodobnie, wykształcić i lekarzy.

Minister spraw zagranicznych Persji w Warszawie

Przybył w dniu 16-tym bm. do Warszawy, jako gość ministra Zaleskiego, minister spraw zagranicznych Persji, p. Mohammed Ali Furughi Chan udaje się do Genewy na czele delegacji perskiej na Zgromadzenie Ligi Narodów. Pobyt ministra Furughi Chana w Warszawie potrwa jedną dobę, a w sobotę dnia 17-go bm. w godzinach wieczornych wybitny gość zagraniczny uda się w dalszą podróż.

Minister Furughi Chan liczy lat około 60-ciu i jest wybitnym uczonec. Przez czas dłuższy był dyrektorem szkoły nauk politycznych w Teheranie, potem do parlamentu i w jednej z kadencji — przewodniczącym izby posłów.

Dwukrotnie sprawował Furughi Chan urząd ministra spraw zagranicznych, był potem dwukrotnie prezesem rady ministrów, ministrem wojny i ambasaderem Persji w Turcji.

Minister Furughi Chan wydał kilka książek z zakresu historii ogólnej i filozofii, oraz przetłumaczył na język perski kilka dzieł filozoficznych z języków obcych

PRZEDSTAWICIELSTWA:

BRASLAW — Księgarnia T-wa „Lot”.
BIENIAKONIE — Bufet Kolejowy.
BARANOWICZE — ul. Szeptyckiego — A. Laszuk.
DĄBROWICA (Polesie) — Księgarnia K. Malinowskiego.
DUKSZTY — Bufet Kolejowy.
GLEBOKIE — ul. Zamkowa — W. Włodźmierow.
GRÓDNO — Księgarnia T-wa „Ruch”.
HORODZIEJ — Dworzec Kolejowy — K. Smarzyński.
IWIEŃCIE — Sklep tytoniowy — S. Zwierzyński.
KLECK — Sklep „Jedność”.
LIDA — ul. Suwalska 13 — S. Mateski.
MOROCZCZO — Księgarnia T-wa „Ruch”.

NIESWIEZ — ul. Ratuszowa — Księgarnia Jajwińskiego.
NOWOGRODEK — Kiosk St. Mjchalskiego.
N.-SWIECIANY — Księgarnia T-wa „Ruch”.
OSZMIANA — Księgarnia Spółd. Naucz.
PINSK — Księgarnia Polska — St. Beinariski.
POSTAWY — Księgarnia Polskiej Macierzy Szkolnej.
STOLPCE — Księgarnia T-wa „Ruch”.
SŁONIM — Księgarnia D. Lubowskiego, ul. Mickiewicza 13.
ST. SWIECIANY — M. Lewin — Biuro Gazetowe, ul. 3 Maja 5.
WILEJKA POWIATOWA — ul. Mickiewicza 24, F. Juczewski.
WARSZAWA — Tow. Księgarń Kol. „Ruch”.

Wybory do Reichstagu

6 LISTOPADA

BERLIN PAT. — Wybory do Reichstagu odbędą się w dniu 6 listopada r.

REFORMA USTROJU RZESZY

BERLIN PAT. — „Nuernberger Ztg.” ogłasza rewelacyjne informacje o planach rządu Papena w związku z zapowiedzianą reformą ustroju Rzeszy.

Według tych informacji, dotychczasowe części składowe państwa pruskiego zamienione zostaną na prowincje Rzeszy o silie zdecentralizowanych atrybucji, — natomiast kraje związkowe, jak Badenia, Wirtembergja i Saksonja zachowają swój udzielný charakter, a nawet odzyskają część dawnej niezależności finansowej.

„Nuernberger Ztg.” podkreśla, że informacje o tych planach zostały potwierdzone w berlińskich kołach. Rząd Rzeszy, za pośrednictwem swego przedstawiciela barona von Lerchnera miał już nawiązać kontakt z rządem bawarskim, który wyraził gotowość poparcia polityki Papena. Kanclerz Papen w grudniu wyjedzie do Bawarii. Również minister spraw wewnętrznych Gayl zamierza urządzić objazd wschodnich terenów bawarskich.

O wydanie posła Brauna

BERLIN PAT. — Termin zebrania się sejmiku pruskiego wyznaczony został ostatecznie na środek 21 bm. Na porządku dziennym znajduje się między innymi sze reg wniosków o wydanie posłów sąd.

Narodowi socjaliści domagają się wyłączenia sądom byłego premiera Brauna, który temu wytoczony został proces o obrazę Hitlera.

„Partja przyjdjalna”

BERLIN PAT. — Na słupach reklamowych pojawiła się dziś pierwsza odezwa, wzywająca do współpawania w sze-

regi nowotworzącej się „partji przyjdjalnej”, która w programie swym wysuwa postulat współpracy z rządem Papena.

KONFERENCJA W STRESIE

STRESA PAT. — Delegat austriacki Schneller, jako sprawozdawca komisji ekonomicznej na konferencji w Stresie, opracował już sprawozdanie, które zaznacza, iż państwa Środkowej i Wschodniej Europy powinny w dalszym ciągu zwiększać oszczędności i uregulować stosunki handlowe między sobą oraz z innymi krajami w drodze układów dwustronnych, co przyczynić się musi do ko-

rdynacji akcji zbiorowej. Raport stwierdza współzależność postępowania w dziedzinie walutowej i gospodarczej, za leca zniesienie ograniczeń w handlu dewizami, stopniowe rozszerzenie kontyngentów, ulepszenie środków transportu w drodze międzynarodowej współpracy zarządów kolejowych, lepsze wykorzystanie portów naddunajskich, realizację programu narodowych i międzynarodowych robót publicznych oraz organizację międzynarodowego kartelu rolnego.

Znowu wojna domowa w Chinach

SZANGHAI PAT. — W Chinach wybuchła nowa wojna domowa. Gubernator prowincji Szantung Han - Fu - Szu, rozporządza 80-tysięczną armją, rozpoczając działania wojenne przeciwko Liu - Czen - Nienowi, który w ciągu ostatnich 5 lat sprawował władzę w okręgu Cze -

Fu. Posiada on 30 tysięcy żołnierzy. — Mieszkańcy okolic objętych akcją wojenną, uciekają w poplochu. Japońskie władze konsularne odbyły w Han - Fu - Szu konferencję w sprawie ochrony tysięcy rzesz obywateli japońskich, zamieszkałych na terenie walk.

„Zamknięte drzwi” Mandżurji

CZANG - CZUN PAT. — W wywiadzie z przedstawicielem „New Times” wiceminister spraw zagranicznych nowego państwa mandżurskiego Ohanisi oświadczył, że sprawa eksterytorialności nowoutworzonego państwa mandżurskiego będzie niezłomnie podniesiona. Mandżurja — mówił wiceminister — nie będzie krajem, otwartym dla obywateli wszystkich krajów. Wstęp do nowego państwa będą mieli

tylko ci, którzy uznają jego niezależność. — Oznacza to, że zasada „otwartych drzwi” stosowana będzie jedynie względem obywateli imperium japońskiego. Nowe państwo mandżurskie dziedziczy w Dairen i w porcie Artura wszystkie prawa i przywileje z których korzystały Chiny na podstawie traktatu chińsko-japońskiego z 1907 r.

Wojna Boliwii z Paragwajem

ASSOMPTION PAT. — Porągaj przyjął propozycję państw neutralnych pod warunkiem że każda z walczących armij cofnie się o 60 km. od 6 stopnia długości geograficznej w ciągu 3 dni po zawieszeniu działań wojennych i że w ciągu 2 tygodni Boliwijczycy wycofają się do 52.5 stopnia, a Paragwajczycy do brzo-gów rzeki Paragwaj.

LA PAZ PAT. — Boliwja zawiadomila państwa neutralne, iż niemożliwa jest dla niej rzeczą zaprzestanie działań wojennych albo wycołanie swych wojsk z uwagi na niebezpieczeństwo ofensywy paragwajskiej. W związku z tem Boliwja domaga się gwarancji przed nowymi atakami.

Wielkie zawody lotnicze w Krakowie

KRAKÓW PAT. — Wielkie zawody lotnicze, zorganizowane przez Aeroklub krakowski, rozpoczęły się w sobotę raidem statetowym lotniczo - samochodowo - motocyklowym do Nowego Sącza. Wszystkie samoloty wystartowały do lotu statetowego o godz. 13, z przetrwanymi trzmi minutami. Przebywają one trasę Kraków — Nowy Sącz, gdzie oczekują samoloty, które przewożą znak statetowy do Nowego Targu. Z Nowego Targu samoloty prze-

wiozły ten sam znak znów do Zakopanego. — gdzie znak zrzucono. W Zakopanem znak podjęli motocykliści i przywieźli do Nowego Sącza. O godzinie 16 raids statetowy zakończono. Pierwsze miejsce zajęła samolot nr 5 — pilot Satel z klubu śląskiego. Kierowcą samochodu był Riffer, kierowcą motocykla Hennel. Czas zwycięskiej ekipy; 3 godz 4 min. 15 sek.

Skazanie trzech bandytów w Kowlu

NA KARĘ ŚMIERCI PRZEZ POWIESZENIE

BRZESĆ PAT. — Przed sądem do-raznym w Kowlu stanęli mieszkańcy wsi Werchy pow. koszyrskiego Terenti Dżak, Alanazy Iłjaszek, m-c wsi Jajno pow. koszyrskiego Semen Olichnierzuk,

oraz m-c wsi Smolary pow. kowelskiego Aleksander Mięcza, oskarżeni o należenie do szajki bandyckiej, która grasowała w sierpniu r. b. na terenie powiatów koszyrskiego i kowelskiego, gdzie dokonała licznych napadów. W wyniku przeprowadzonej rozprawy sąd skazał trzech pierwszych na karę śmierci przez powieszenie, czwartego zaś na karę 15 lat ciężkiego więzienia z pozbawieniem wszystkich praw na przeciąg 10 lat. — Ponieważ p. Prezydent Rzeczypospolitej nie skorzystał z przysługującego mu prawa łaski, wyrok kary śmierci został wykonany przez przybyłego z Warszawy kata Maciejewskiego.

Już minęło więcej niż 24 godzin od chwili, w której Niemcy oświadczyły, że wstępują z konferencji rozbrojenkowej. Należy się dążyć, że dotychczas Rząd Polski nie zrezygnował również z dalszego udziału w tej konferencji.

Jeżeli Niemcy wystąpiły i będą się nie rozbrajać, lecz uzbrajać, — to uczestnictwo Polski w pracach nad rozbrojeniem przestaje mieć jakikolwiek sens bo oczywista, że w takiej chwili prace te nie mają dla Polski żadnej aktualnej wartości.

Należy także zrezygnować z myśli, aby konferencję rozbrojenkową użyć można było jako sieć na łapanie Niemców i odwołac wartościowych urzędników naszego ministerstwa, przy tej konferencji zatrudnionych, CAT.

TELEGRAMY

AUDJENCJA U MARSZAŁKA PILSUDSKIEGO

WARSZAWA. PAT. — W dniu 17 bm. o godz. 18 p. Marszałek Piłsudski przyjął na audjencji byłego ministra komunikacji inż. Alfonsa Kuehna.

POMNIK S. P. PPK. LISA-KULI

WARSZAWA. PAT. — Jak się dowiadujemy, w uroczystościach odsłonięcia pomnika sp. ppk. Lisa-Kuli w Rzeszowie weźmie udział Pan Prezydent Rzeczypospolitej.

WYJAZD MARSZAŁKOWEJ PILSUDSKIEJ

WARSZAWA. PAT. — W sobotę o godzinie 15 wyjechał do Rzeszowa na uroczystości, związane z odsłonięciem pomnika ppk. Lisa-Kuli p. minister pracy i O. S. dr. Stefan Hubicki. Tym samym pociągiem wyjechała do Rzeszowa pani Aleksandra Piłsudska z córkami.

WALASIEWICZOWNA PRZYJEDZIE DO POLSKI

NOWY YORK. PAT. — Polonia w Cleveland urządziła serdeczne pozegnanie Stanisławy Walasiewiczówny, która przemówiła się do Nowego Yorku, gdzie pracuje w konsulacie polskim jako urzędniczka. Za parę tygodni Walasiewiczówna wyjedzie do Polski na studia w Centralnym Instytucie Wychowania Fizycznego. — Zebraniem funduszów na stypendjum dla Walasiewiczówny zajął się prof. Stefan Mierzwia, dyrektor Fundacji Kosciuszkiowskiej.

PRZY DZWIĘKACH MARSZA KROLEWSKIEGO

MADRYT. PAT. — Do Aranjuezu przybyło 58 osób. oskarżonych o udział w spisku monarchistycznym w Sewilli. Wysłano ich okrętem do Kadyksu. W czasie odjazdu śpiewali oni marsz królewski. Wśród aresztowanych znajduje się Manuel Jonte, serdeczny przyjaciel byłego króla Alfonsa.

WIELKA SZAJKA ZŁODZIEJSKA

LIPSK. PAT. — Długostrzał poszukiwania niemieckiej policji kryminalnej doprowadził do wykrycia w Halle na wielką skalę zorganizowanej szajki złodziejskiej, która w różnych większych miastach niemieckich dokonywała systematycznych kradzieży samochodów. Aresztowano ogółem 10 osób, których dotychczasowym łupem miało się stać kilka tysięcy samochodów. — Największą ilość kradzieży popełniono w Berlinie, który przez dłuższy czas był centralnym ośrodkiem wypraw złodziejskich.

CIĄGLE WALKI W MANDŻURJI

PEKIN. PAT. — Donoszą że źródła zagranicznych, iż wojska antyrządowe otoczyły szereg stacyj kolejowych we wschodniej części linii wschodnio - chińskiej, na których znajdują się żołnierze japońscy. Z Ciekawki wysłano posiłki. Konsulowie państw obcych w Chrabnie zwrócili się do władz mandżurskich z prośbą o wydanie za rządzeń przeciwko grasującym tam bandytom.

1084 SAMOBYSTWA

LIPSK. PAT. — Prasa niemiecka ogłasza statystykę, według której w pierwszym półroczu br. popełniono w Niemczech 1084 samobyjstwa na tle sytuacji ekonomicznej. W porównaniu z rokiem ubiegłym i 1930, stanowi to zwiększenie się liczby samobyjstw o przeszło 15 procent.

PROF. KURYŁOWICZ ODZYSKAŁ WOLNOŚĆ

MINSK. — Z więzienia mińskiego zwolniony został wybitny działacz białoruski prof. Kuryłowicz, który w roku 1930 aresztowany był za rzekomą działalność antykomunistyczną i propagowanie idei nacjonalistyczno - białoruskiej.

Kuryłowicza władze sowieckie zwolniły przedewszystkiem ze względu na stan zdrowia. Chory on jest na gruźlicę i wyjedzie zagranicę na kurację.

Kto wygrał?

9-ty DZIEŃ CIĄGNIENIA

WARSZAWA. PAT. — W 9-tych dniach ciągnięcia 5-iej klasy 25 Loterii Państwowej wygrane w sumie 10000 zł. padły na nr. nr. 85689 i 114748. po 5 tysięcy zł. — 33432, 58065, 660266, 155152.

SILVA RERUM OFICER TĘCZĄ OPASANY POWROT NA OJCZYZNY ŁONO

Co znajdują cudzoziemcy w Polsce? Czy trafiać określać polską rzeczywistość? Oto pytania zawsze ciekawe, bo opinia cudzoziemców jest zwierciadłem (niestety, najczęściej — krzywym), w którym można się przyjrzeć, aby lepiej poznać siebie, lub... wcale siebie nie poznać!..

Świat (37) podaje głos Louis Dufort'a, Francuza, który po krótkiej podróży po Polsce napisał o niej całą książkę. Wiele ciekawego zauważył w Polsce ruchliwy Francuz, wiele spraw poruszył w swej książce.

Oto np., co pisze on o naszych pedagogach:

P. Dufort zauważył u swego rodaka, dającego prywatne lekcje francuskiego, stertę kajetów z wypracowaniami uczniów gimnazjalnych.

— Za poprawienie tych kajetów dostaje od nauczyciela gimnazjum 5 zł. — oświadczył korektor.

— Ale czemu ich nie poprawia? — pyta p. Dufort.

— Nie ma czasu; pisuję artykuły do piśmie, należy do niezliczonej floty stowarzyszeń...

— A jeśli wada szkolne dowiedzą się o nieobowiązkowości nauczyciela?..

— Wielkie rzeczy! Wszyscy to robią!..

Czy naprawdę — „wszyscy tak robią”?..

Jeżeli tak, to można smuć się z powodu nieobowiązkowości nauczycieli, ale doprawdy należałoby się cieszyć z ich wspaniałej sytuacji materialnej. Nauzyciel gimnazjalny, który może kogoś opłacać, nauczyciel, tak dużo zarabiający zapomocą pisania artykułów do czasopism, że woli częściej swą pracę przekazać komu innemu — ach! gdyby w naszym Wilenku panowały takie stosunki!..

Znów cudzoziemcy inaczej mówią o stosunkach w naszym szkolnictwie. W Bydgoszczy bawiła chińska misja oświatowa, o czym pisze *Dzień Pomorski* (214):

Przedwczoraj gościła bydgoszcz w swych murach Chińska Misja Oświatowa złożoną z najwybitniejszych powag naukowych Dalekiego Wschodu.

Goście chińscy w osobach p. p. Chi-Pao, Cheng, dziekana wydziału pedagogicznego na uniwersytecie w Nankinie — Shi-Mou, Lee dziekana wydziału inżynierii na uniwersytecie w Czekiang — Lien, Yang profesora uniwersytetu w Pekinie — You-Shou, Kuo dyrektora departamentu ministerstwa oświaty — Chia-Kiang, Lee i Yu Houo Joel lektora Instytutu W. R. i O. P. p. doc. dr. Stefan Truchim, dr. Marjan Falski i nac. Wydz. Szk. Zawod. w Karolmarj poznaliśmy p. Sylwester Dybczyński — przybył do Bydgoszczy specjalnym wagonem — salonom i powitani zostali na dworcu kolejowym przez reprezentantów miasta, szkolnictwa i prasy. Po powitaniu, w sali reprezentacyjnej i krótkich przemówieniach o kolicznosciach, misja chińska udala się samochodami do Państwowej Szkoły Przemysłowej, gdzie powitał ją dyrektor tejże uczelni p. inż. Franciszek Siemiradzki w otoczeniu grona profesorów.

Goście zwiedzili szczegółowo warsztaty ślusarskie, ręczne i mechaniczne. Oprócz tego przez dyr. Siemiradzkiego i inż. Bodalskiego, interesowali się każdym niemal przyrządem, a skoro dowiedzieli się, że nie tylko narzędzia, ale nawet i poważnych rozmiarów maszyny wykonane zostały rękami uczniów we własnym zakresie, że poza surowcem nie się do warsztatów nie kupuje w stanie gotowym do użycia, poznali dopiero dokładnie, na czym ta samowystarczalność polega.

Z widocznym zainteresowaniem badali chińscy uczeni urządzenia ambulatorjum lekarskiego i dentystycznego, a dalej wzorowe urządzenia warsztatów stolarskich, czytelną, bibliotekę uczniowską i t.p.

Z kolei zapoznali się goście z pracownią gazowniczą i chemii organicznej, oraz jedyną w Polsce pracownią mylnarską dla badań chemicznych i mechanicznych, prowadzoną przez wybitnego specjalistę inż. Stejańskiego.

Wynikiem bliźszego poznania naszych szkół był zachwyt i uznanie dla wysiłków Polaków!..

Lektor.

NIEZWYKŁE ODZYSKANIE MOWY PO 10 LATACH.

NOVARA (Włochy). PAT. — W szczególnych warunkach odzyskał mowę wieśniak Bertoglio, który zaniemówił 10 lat temu na skutek porażenia piorunem. Obecnie, pechając ciężki wózek wieśniaczy nala-dowany wioszczyzną, został potrącony przez samochód i niespodziewanie zaczął wymyślać kierowcy.

GANDHI GROZI GŁODÓWKĄ.

Mahatma Gandhi, o którym po niefortunnej konferencji Okrągłego Stołu w Londynie i wycieczce do Europy, niemal że zapomniany, znowu przypomina się światu. Jak doniosły świeżo depesze, Mahatma zagroził rozpoczęciem głodówki, o ile rząd brytyjski nie odwoła swego postanowienia w sprawie wprawa dzienia specjalnej kurji wyborczej dla najniższej kasty ludności, a mianowicie parjasów (nieczystych).

Gandhi zwrócił się do premiera Mac-Donalda z wzięcia w Bombaju, gdzie odsiaduje karę za podburzające mowy, które wygłosił po powrocie z konferencji Okrągłego Stołu. Ścisłe mówiąc, mahatma nigdy podburzających przemówień nie wygłasza, tylko jego przemówienia mają podburzający efekt: trafiają na nie przygotowaną glebę. Wszystkie mowy Mahatmy są w zgodzie z jego nauką (satiagraha), która wyklucza siłę i przemoc w działaniu. Gandhi uczy swych zwolenników, aby kochali Anglików, nienawidząc system, do zmiany którego trzeba dążyć w drodze przekonania reprezentantów temu systemu, że robią źle. Dla szerokiej tłumy wysoce moralna doktryna Mahatmy nie jest zrozumiała i mowy jego zwykłe mają ten rezultat, że pałki policyjne, a często kulomioty, mają wiele roboty nad przywróceniem spokoju, więzienia zaś uzyskują licznych klientów. Aby usunąć źródło fermentu, rząd angielski wrócił ma-

Wspomnienie legjonisty 1 Brygady

Niekróć razy zagłębię się w jasną dźwięgłę wspomnień legjonowych, tak pełnych radosnej tętny, zawsze zobaczyę muszę pozostać, w której skrytaliżowali się przedwieńne zasadnicza treść naszego legjonu bractwa: brawura, niewyczerpany temperament, pogarda wobec śmierci i samotne czuwanie na straconych, zdawałoby się posterunkach polskiej orientacji niepodległościowej. To był Lis-Kula. Jeszcze nie pułkownik. — bron Boże! — Lis-Kula, obywatel kompanijny — a potem bataljonowy. Morowy, kochany komendant kompanijny, w którym huczał wieczny, nieugaszony pożar czynu.

W یادowywać musiał swój temperament w sposób swoisty i jedyny. Ot, podkradł się nocą pod placówki wroga i w pewnym momencie zabrał karabin maszynowy, który tyle sokół wyrządzał, a potem, ciesząc się jak dziecko na wspomnienie wystraszonej nim obsługi, gdy zobaczyła tuż przy pierci ostrze bagnetu. Albo w czasie krótkiego postoju znaleźć dość czasu, by wejść do starego dworu, który ślepiemi oczami okien patrzył na żrące drzewa w parku, otworzył pudło ocieplonego fortepianu i położyć ręce na klawiaturze. Wypływały subtelne tony nokturnu Chopinowskiego i opływały odrapane ze wszystkich splendoru komnaty starego dworu. Ale nim skończyła ostatnie echa, już rąbnął w klawisz i zrywała się jedna po drugiej swawolna piosenka żołnierska, w której zaklęta jest cała tułaczka dola leguńska od Oleandrów krakowskich, aż po błota wolińskie i ostre druty Benjaminowa i Szczyptorna.

Najwyżej zarumienilo się lico biatogłowie na portecie od tych rubasnych sprośności piosenkowych, ale rotmistrz hursarskiej chorągwi mało nie wyskoczył z portretu, tak go ponosiły dźwięki żołnierskiej piosenki.

Niezapomniane są jego powiedzonka: lapidarne, trafiające w samą istotną treść danego zagadnienia. Oto mały przykład: w jakiejś gorące popołudnie leżeliśmy w rezerwie. Ciska była niezmównana, rozleniwiała z gorąca, wojna zdawała się być gdzieś bardzo daleko. W takich chwilach w duszach żołnierzy budzi się zaczynając mimowoli jakieś dziwne uczucia, dalekie od codziennie przeżywanego miłna wrażeń. A-że nasz pluton „zwarjowanych inteligentów” miał w sobie samych prawie ludzi, którzy przed wojną w szerokiech leżących chodzili i nastrojów co silniejszych szukali, więc któryś z nas zaczął ni z tego, ni z owego, deklamować Beniowskiego. — Tyle się przecie razy czytało te najpiękniejsze okławy, tyle razy się złowicie kąpał w źródlanej wodzie tej poezji, a jednak teraz w obliczu jednej, z niczem się porównać niedającej rzeczywistości, te dźwięczne okławy miały swój przedziwny posmak. Napięte jak najdoskonalsza struna serce poety, porwane huraganem miłości, sprawy, chłosczące biczem wszystkie błędy, wszystkie małości — i my, legjonści, idący wśród głuchej i ślepej niewiary narodu, by wypełnić testamenty ostatnich żołnierzy wojującego kościola niepodległości — my, burzący wszystkie przeszkody, rzucając pod nogi, przez „społeczeństwo”, znośne gansteczki cuchnącego nawozu na chudą glebę państwa-wychowawczych czy pangermańskich orientacji.

— Cóżecie się tak zasłuchali — rozemśmiał się ktoś nad nami.

Podnieśliśmy głowy. Stał kompanijny Lis-Kula i miał się swoim zwykłym, młodzieńczym śmiechem.

— To Beniowski Słowackiego — obywatelu kompanijny.

— Wiem doskonale! Cudowna poezja! Ale czy aby nie przesadzacie?

— Jakto?

— Całkiem słusznie, obywatelu. Patrząc dokoła. Czy w tem naszym życiu codziennej włości nie tkwi piękniejsza, większa poezja, niż ta zaklęta w okławy Beniowskiego. Tak-tak... Pamiętajcie, porucznika Grudzińskiego, który w tornistrze nosił pełne wydanie dzieł Juliusza i pnął z zachwytem mad czarodziejskim pięknem rytmi. Czy mógł marzyć o śmierci piękniejszej! W samo południe, w radosnym śpiewie kłosew pszenicznych, których szum nosi w sobie głęboki rytm okławy Beniowskiego. Zginal taką piękną śmiercią, o jakiej marzył Kordjan na szczyście Mont Blanc.

Musieliśmy mu przyznać rację. Ale wtedy stała się rzecz zdumiewająca. Lis-Kula siadł między nami i zaczął swoim głębokim głosem deklamować dalsze okławy.

A w kilka tygodni potem komunikat austriackiego sztabu generalnego, mówiący o bohaterstwie postawie kudet-aspiranta Kuli, który na czele kompanijny w brawurym ataku zdobył włoski fort, otrzymując jedenaście ran. I gdy go się potem pytano, dlaczego tak narażał życie, odpowiadał prosto:

— Wiecie, tak jakoś dziwnie nie wypadało tchórzyc, tak jak ci austriacy oficerowie. Niechże psiekierwie wiedzą, jak walczył żołnierz Komendanta Pilsudskiego.

I uśmiechnął się po swojemu. I taki był zawsze.

To też gdy to bohaterkie serce wpisane w huk tęczy przestało bić, — nas starych jego żołnierzy ogarnął taki smutek przedziwny i głucha wściekłość, żeśmy samorzutnie urządzili wypad na placówki ukraińskie i piorąc nieprzyjaciół, zgrzytali zębami:

— To za Kulę, to za Lisa-Kulę, dramie choleryczne!

— Cóżecie się tak zasłuchali — rozemśmiał się ktoś nad nami.

W swoim czasie grupa rabinów żydowskich ogłosiła zakaz kupowania tych książek, motywując tem, iż chodzi o książki skonfiskowane w betamidraszach i u osób prywatnych.

W rozmowie z przedstawicielem ZAT-nej rabin Hildesheimer oświadczył, iż zakaz kupowania tych książek pozostaje w mocy.

hatną do więzienia, gdzie jest on otaczany z całym należnym mu szacunkiem.

Sprawa, w której na tak radykalny krok zdecydował się Gandhi nie jest nowa. Już w marcu Mahatma zawiadomił ministra kolonii sir Samuela Hoare, że rozpocznie głodówkę, o ile rząd angielski zdecydował się na wprowadzenie specjalnej kurji wyborczej dla parjasów. Zdaniem Gandhiego sprawa ta ma przedewszystkiem moralne i religijne znaczenie, wyodrębnienie zaś parjasów w oddzielną kurję, pociąganie za sobą rozłam wśród Indusów. Wyrażając najgłębsze ubolewanie z powodu pozycji społecznej parjasów Gandhi twierdzi, że specjalna kurja wyborcza, nie zdoła ani zapobiec, ani usunąć tej habięcej degradacji społecznej, w której kasta ta się znajduje.

Parjasi, jak wiadomo, stanowią najniższą kastę, na ogólną ilość 2 -ch tys. kast istniejących w Indiach. Od parjasa np. niewolno nie przyjąć, a nawet spotkać się z nim, już kala Indusa, należącego do innej, wyższej kasty. W miastach indyjskich istnieją specjalne ulice, po których chadza tylko parjasi. Jeżeli parjas spojry na Indusa z innej kasty, ten zmuszony jest później poddawać się rozmaitym zabiegom religijnym, mającym na celu oczyszczenie. Parjas może posiadać tylko najniższe stworzenia — psa, lub osła, jeżeli może tylko z rozbitych naczyn, ubierać się w ubrania po zmarłych i t.p.

Wspomnienie legjonisty 1 Brygady

Podnieśliśmy głowy. Stał kompanijny Lis-Kula i miał się swoim zwykłym, młodzieńczym śmiechem.

— To Beniowski Słowackiego — obywatelu kompanijny.

— Wiem doskonale! Cudowna poezja! Ale czy aby nie przesadzacie?

— Jakto?

— Całkiem słusznie, obywatelu. Patrząc dokoła. Czy w tem naszym życiu codziennej włości nie tkwi piękniejsza, większa poezja, niż ta zaklęta w okławy Beniowskiego. Tak-tak... Pamiętajcie, porucznika Grudzińskiego, który w tornistrze nosił pełne wydanie dzieł Juliusza i pnął z zachwytem mad czarodziejskim pięknem rytmi. Czy mógł marzyć o śmierci piękniejszej! W samo południe, w radosnym śpiewie kłosew pszenicznych, których szum nosi w sobie głęboki rytm okławy Beniowskiego. Zginal taką piękną śmiercią, o jakiej marzył Kordjan na szczyście Mont Blanc.

Musieliśmy mu przyznać rację. Ale wtedy stała się rzecz zdumiewająca. Lis-Kula siadł między nami i zaczął swoim głębokim głosem deklamować dalsze okławy.

A w kilka tygodni potem komunikat austriackiego sztabu generalnego, mówiący o bohaterstwie postawie kudet-aspiranta Kuli, który na czele kompanijny w brawurym ataku zdobył włoski fort, otrzymując jedenaście ran. I gdy go się potem pytano, dlaczego tak narażał życie, odpowiadał prosto:

— Wiecie, tak jakoś dziwnie nie wypadało tchórzyc, tak jak ci austriacy oficerowie. Niechże psiekierwie wiedzą, jak walczył żołnierz Komendanta Pilsudskiego.

I uśmiechnął się po swojemu. I taki był zawsze.

To też gdy to bohaterkie serce wpisane w huk tęczy przestało bić, — nas starych jego żołnierzy ogarnął taki smutek przedziwny i głucha wściekłość, żeśmy samorzutnie urządzili wypad na placówki ukraińskie i piorąc nieprzyjaciół, zgrzytali zębami:

— To za Kulę, to za Lisa-Kulę, dramie choleryczne!

— Cóżecie się tak zasłuchali — rozemśmiał się ktoś nad nami.

DZIENNIKARZE ŁOTEWSCY W WARSZAWIE

WARSZAWA, PAT. — W dniu wczorajszym wydział prasowy Ministerstwa Spraw Zagranicznych podejmował obiadem przybyłych do Polski przedstawicieli prasy łotewskiej. Na obiedzie obecni byli: poseł Łotwy w Warszawie p. Grosswald, sekretarz poselstwa łotewskiego Stegmanis, przedstawiciele prasy polskiej oraz urzędniczy Ministerstwa Spraw Zagran.

W czasie obiadu naczelnik Przemyskiej wydział prasowy, w którym podkreślił liżne więzy, łączące narody łotewski i polski, zaznaczył jednak, że jego zdaniem kontakt między obu społeczeństwami nie wydaje się jeszcze dostatecznie bliski. Mów ca podkreślił, że przedstawiciele łotewskiej i polskiej prasy oraz przedstawiciele wydziałów łotewskiego i polskiego ministerstwa spraw zagranicznych powinni się uważać za specjalnie powołanych do uspra-

Jak powitano powracających więźniów Polaków z Rosji

Na linii kolejowej Stolpce - Niegoroleże zabłysło światło. Wśród publiczności zebranej na peronie zaszmerło echo „jarda”. Za chwilę zamigotały dwa silne reflektory. To dwa światła parowozu. Światło się zbliża. Mijają sekundy. Ciska na peronie. Słychać sapiącą lokomotywę: tich, tach, tich, tach... Zastanki kłocki hamulcowe. Kurjer stanął.

Słychać głos: Baczność! Na ramię broń! Prezentuj broń! Orkiestra gra „Jeszcze Polska nie zginęła”. Pułkownik Trojanowski przyjmuje raport od obyw. Kobusa i przechodzi przed szeregi kapławiaków. To koleje przysposobienie wojskowe.

W międzyczasie w oknach widać bohaterów-więźniów. Dwóch przystojnych młodzieńców woia: „Tatusiu!” „Twarze ich załaziły się od łez. Pobiegł do ojca... Jeden oficer polski krzyczy: „Wujku!”. W oknie widać sympatyczne staruszka. Rzuili się na siebie. Calusy! Po policzkach płyną łzy...

Podobnych scen jest kilkanaście. Wszyscy więźniowie i ich rodziny weszli do pięknej sali bufetowej. Zasiadli do stołów, zaopatrzonych suto w artykuły spożywcze przez stolpecki Komitet Przyjścia Więźniów.

Czołowe miejsce zajął ks. infułat Skalski. Obok przedstawicieli rządu naczelnik Rolewicz, delegat Ojca Świętego ks. kan. Rutkowski, wojewodzina Biernacka i inni. Witają gości-więźniów: — naczelnik Rolewicz, ks. kan. Rutkowski, pułk. Trojanowski, p. Anna Paszkowska, wicewojewodzina Godlewska, p. Chojecki, ks. pr. Iwicki, p. Andrzejewski, poseł Gorzkowski, ks. prałat Zagórski. Wszyscy wnoszą toasty na cześć Polski, Prezydenta Mościckiego i Marszałka Polski Józefa Pilsudskiego.

Z pomiędzy więźniów odpowiedział pierwszy ks. infułat Teofil Skalski. W przemówieniu swem wyraża wdzięczność dla Polski, prezydenta Rzplitej Mościckiego, Marszałka Polski Józefa Pilsudskiego i Czerwonego Krzyża za wyprowadzenie z więzień 40 osób. W czasie przemówienia, z nadmiaru uczucia cichnie jego głos, a z oczu ciekają łzy.

Wszyscy mówcy wznosili okrzyki na cześć Polski, Prezydenta Mościckiego i Marszałka Pilsudskiego. — Zebrana publiczność również płakała i cieszyła się z nim. O godz. 22.00 goście z Sowieców położyli się w wagonach kolejowych do snu.

Wszyscy mówcy wznosili okrzyki na cześć Polski, Prezydenta Mościckiego i Marszałka Pilsudskiego.

Zebrana publiczność również płakała i cieszyła się z nim.

O godz. 22.00 goście z Sowieców położyli się w wagonach kolejowych do snu.

Wszyscy mówcy wznosili okrzyki na cześć Polski, Prezydenta Mościckiego i Marszałka Pilsudskiego.

Zebrana publiczność również płakała i cieszyła się z nim.

O godz. 22.00 goście z Sowieców położyli się w wagonach kolejowych do snu.

Wszyscy mówcy wznosili okrzyki na cześć Polski, Prezydenta Mościckiego i Marszałka Pilsudskiego.

Zebrana publiczność również płakała i cieszyła się z nim.

O godz. 22.00 goście z Sowieców położyli się w wagonach kolejowych do snu.

Wszyscy mówcy wznosili okrzyki na cześć Polski, Prezydenta Mościckiego i Marszałka Pilsudskiego.

Zebrana publiczność również płakała i cieszyła się z nim.

O godz. 22.00 goście z Sowieców położyli się w wagonach kolejowych do snu.

Wszyscy mówcy wznosili okrzyki na cześć Polski, Prezydenta Mościckiego i Marszałka Pilsudskiego.

Zebrana publiczność również płakała i cieszyła się z nim.

O godz. 22.00 goście z Sowieców położyli się w wagonach kolejowych do snu.

Wszyscy mówcy wznosili okrzyki na cześć Polski, Prezydenta Mościckiego i Marszałka Pilsudskiego.

Zebrana publiczność również płakała i cieszyła się z nim.

O godz. 22.00 goście z Sowieców położyli się w wagonach kolejowych do snu.

Wszyscy mówcy wznosili okrzyki na cześć Polski, Prezydenta Mościckiego i Marszałka Pilsudskiego.

Zebrana publiczność również płakała i cieszyła się z nim.

O godz. 22.00 goście z Sowieców położyli się w wagonach kolejowych do snu.

Wszyscy mówcy wznosili okrzyki na cześć Polski, Prezydenta Mościckiego i Marszałka Pilsudskiego.

Jak powitano powracających więźniów Polaków z Rosji

Przemawia ks. Fedorowicz. Sześć lat a 16 września o g. 5 rano wyjechali do Baranowicz. Żegnani przez społeczeństwo i orkiestrę wojskową. Władysław Mel.

DEPESZE HOŁDOWNICZE

Pan Prezydent Rzeczypospolitej, Warszawy. Więźniowie Polacy, powracający dziś z Rosji Sowieckiej wstępując w progi Najjaśniejszej Rzeczypospolitej, składają Ci, Panie Prezydencie, wyrazy czci i hołdu i dziękują całemu rządowi polskiemu za swoje wyzwolenie.

W imieniu powracających: ks. infułat (—) Teofil Skalski.

Marszałek Polski Józef Pilsudski, Warszawy. Więźniowie Polacy, powracający dziś z Rosji Sowieckiej do umiłowanej Ojczyzny, składają wyrazy czci i hołdu Jej Władczyścielowi i Wodzowi Narodu w imieniu powracających (— ksiądz infułat Teofil Skalski.

Jego Świętobliwość Pius XI, Citta del Vaticano. Osiemnastu kapłanów katolickich Polaków, oswobodzonych z Rosji, składają u stóp Waszej Świętobliwości wyrazy uczucia synowskiej miłości, hołdu, wdzięczności i uległości (następują podpisy).

Osiemnastu kapłanów katolickich Polaków, oswobodzonych z Rosji, składają u stóp Waszej Świętobliwości wyrazy uczucia synowskiej miłości, hołdu, wdzięczności i uległości (następują podpisy).

Osiemnastu kapłanów katolickich Polaków, oswobodzonych z Rosji, składają u stóp Waszej Świętobliwości wyrazy uczucia synowskiej miłości, hołdu, wdzięczności i uległości (następują podpisy).

Osiemnastu kapłanów katolickich Polaków, oswobodzonych z Rosji, składają u stóp Waszej Świętobliwości wyrazy uczucia synowskiej miłości, hołdu, wdzięczności i uległości (następują podpisy).

Osiemnastu kapłanów katolickich Polaków, oswobodzonych z Rosji, składają u stóp Waszej Świętobliwości wyrazy uczucia synowskiej miłości, hołdu, wdzięczności i uległości (następują podpisy).

Osiemnastu kapłanów katolickich Polaków, oswobodzonych z Rosji, składają u stóp Waszej Świętobliwości wyrazy uczucia synowskiej miłości, hołdu, wdzięczności i uległości (następują podpisy).

Osiemnastu kapłanów katolickich Polaków, oswobodzonych z Rosji, składają u stóp Waszej Świętobliwości wyrazy uczucia synowskiej miłości, hołdu, wdzięczności i uległości (następują podpisy).

Osiemnastu kapłanów katolickich Polaków, oswobodzonych z Rosji, składają u stóp Waszej Świętobliwości wyrazy uczucia synowskiej miłości, hołdu, wdzięczności i uległości (następują podpisy).

Osiemnastu kapłanów katolickich Polaków, oswobodzonych z Rosji, składają u stóp Waszej Świętobliwości wyrazy uczucia synowskiej miłości, hołdu, wdzięczności i uległości (następują podpisy).

Osiemnastu kapłanów katolickich Polaków, oswobodzonych z Rosji, składają u stóp Waszej Świętobliwości wyrazy uczucia synowskiej miłości, hołdu, wdzięczności i uległości (następują podpisy).

Osiemnastu kapłanów katolickich Polaków, oswobodzonych z Rosji, składają u stóp Waszej Świętobliwości wyrazy uczucia synowskiej miłości, hołdu, wdzięczności i uległości (następują podpisy).

Osiemnastu kapłanów katolickich Polaków, oswobodzonych z Rosji, składają u stóp Waszej Świętobliwości wyrazy uczucia synowskiej miłości, hołdu, wdzięczności i uległości (następują podpisy).

Osiemnastu kapłanów katolickich Polaków, oswobodzonych z Rosji, składają u stóp Waszej Świętobliwości wyrazy uczucia synowskiej miłości, hołdu, wdzięczności i uległości (następują podpisy).

Osiemnastu kapłanów katolickich Polaków, oswobodzonych z Rosji, składają u stóp Waszej Świętobliwości wyrazy uczucia synowskiej miłości, hołdu, wdzięczności i uległości (następują podpisy).

Osiemnastu kapłanów katolickich Polaków, oswobodzonych z Rosji, składają u stóp Waszej Świętobliwości wyrazy uczucia synowskiej miłości, hołdu, wdzięczności i uległości (następują podpisy).

Osiemnastu kapłanów katolickich Polaków, oswobodzonych z Rosji, składają u stóp Waszej Świętobliwości wyrazy uczucia synowskiej miłości, hołdu, wdzięczności i uległości (następują podpisy).

Osiemnastu kapłanów katolickich Polaków, oswobodzonych z Rosji, składają u stóp Waszej Świętobliwości wyrazy uczucia synowskiej miłości, hołdu, wdzięczności i uległości (następują podpisy).

Osiemnastu kapłanów katolickich Polaków, oswobodzonych z Rosji, składają u stóp Waszej Świętobliwości wyrazy uczucia synowskiej miłości, hołdu, wdzięczności i uległości (następują podpisy).

Osiemnastu kapłanów katolickich Polaków, oswobodzonych z Rosji, składają u stóp Waszej Świętobliwości wyrazy uczucia synowskiej miłości, hołdu, wdzięczności i uległości (następują podpisy).

Osiemnastu kapłanów katolickich Polaków, oswobodzonych z Rosji, składają u stóp Waszej Świętobliwości wyrazy uczucia synowskiej miłości, hołdu, wdzięczności i uległości (następują podpisy).

Osiemnastu kapłanów katolickich Polaków, oswobodzonych z Rosji, składają u stóp Waszej Świętobliwości wyrazy uczucia synowskiej miłości, hołdu, wdzięczności i uległości (następują podpisy).

Osiemnastu kapłanów katolickich Polaków, oswobodzonych z Rosji, składają u stóp Waszej Świętobliwości wyrazy uczucia synowskiej miłości, hołdu, wdzięczności i uległości (następują podpisy).

Osiemnastu kapłanów katolickich Polaków, oswobodzonych z Rosji, składają u stóp Waszej Świętobliwości wyrazy uczucia synowskiej miłości, hołdu, wdzięczności i uległości (następują podpisy).

Osiemnastu kapłanów katolickich Polaków, oswobodzonych z Rosji, składają u stóp Waszej Świętobliwości wyrazy uczucia synowskiej miłości, hołdu, wdzięczności i uległości (następują podpisy).

Osiemnastu kapłanów katolickich Polaków, oswobodzonych z Rosji, składają u stóp Waszej Świętobliwości wyrazy uczucia synowskiej miłości, hołdu, wdzięczności i uległości (następują podpisy).

Osiemnastu kapłanów katolickich Polaków, oswobodzonych z Rosji, składają u stóp Waszej Świętobliwości wyrazy uczucia synowskiej miłości, hołdu, wdzięczności i uległości (następują podpisy).

Osiemnastu kapłanów katolickich Polaków, oswobodzonych z Rosji, składają u stóp Waszej Świętobliwości wyrazy uczucia synowskiej miłości, hołdu, wdzięczności i uległości (następują podpisy).

Osiemnastu kapłanów katolickich Polaków, oswobodzonych z Rosji, składają u stóp Waszej Świętobliwości wyrazy uczucia synowskiej miłości, hołdu, wdzięczności i uległości (następują podpisy).

Osiemnastu kapłanów katolickich Polaków, oswobodzonych z Rosji, składają u stóp Waszej Świętobliwości wyrazy uczucia synowskiej miłości, hołdu, wdzięczności i uległości (następują podpisy).

Osiemnastu kapłanów katolickich Polaków, oswobodzonych z Rosji, składają u stóp Waszej Świętobliwości wyrazy uczucia synowskiej miłości, hołdu, wdzięczności i uległości (następują podpisy).

Osiemnastu kapłanów katolickich Polaków, oswobodzonych z Rosji

PRZYSZŁY SEZON TEATRALNY W WILNIE

Z dniem 20 września r. teatry miejskie ZASP-u kończą sezon obecny...

Teatr Wielki na Pohulance poświęcony będzie wybitnemu repertuarowi...

Dla wykonania powyższego repertuaru kierownictwo planowało organizować zespół...

Nowy ten zespół, który Wilno zdobyło posiadać dzięki ustaleniu od szeregu lat...

Kierownictwo artystyczne - malarskie nadal sprawować będzie W. Makojnik...

Dla teatru muzycznego w Lutni pozyskano najwybitniejszą siłę operetki warszawskiej...

Teatr Wielki na Pohulance rozpoczyna sezon dnia 1 października utworem...

Kierownictwo teatrów organizować będzie każdego miesiąca 20 widowisk...

KLINIKA CHIRURGICZNA I II KLINIKA CHOROÓB WEWNĘTRZNYCH

Dr. med. E. CHOLEM urolog

Antoni SKURJAT Art. Fotograf

KAPELUSZE ODŚWIEŻAMY E. MIESZKOWSKI, MICKIEWICZA 22

KRONIKA

wileńska NIEDZIELA 18

KOMUNIKAT STACJI METEOROLOGICZNEJ U.S.B. W WILNIE

Temperatura średnia: 76,2. Temperatura najwyższa: +15.

URZĘDOWA - Wojewoda nad granicą litewską. W dniu 16 września wojewoda wileński...

MIĘSKA - Nowe trasy autobusowe. Zawiązanie nowych tras autobusowych...

Ruch autobusowy. Od poniedziałku 19 września z powodu robót kanalizacyjnych...

Jubileusz straży ogniowej. 2 października r. wileńska straż pożarna obchodzić będzie 130-letni jubileusz...

WYPADKI I KRADZIEŻE - PRZEBITY NOŻEM. Na tle porachunków osobistych wynikał bójka...

BEZROBOTNI I ZREBUK, URZĘDNIKI mogą sobie zapewnić stały zarobek...

KOLEJOWA - Reierat prasowy w Dyrekcji Okr. Kolei Państw. w Wilnie...

SZKOLNA - Odwołanie „Dożynek”. W związku z zajęciem parku im. Żeligowskiego...

RÓŻNE - Konkurs sztuki fryzjerskiej. W związku z postojem w Wilnie wystawy ruchomej...

URZĘDOWA - Wojewoda nad granicą litewską. W dniu 16 września wojewoda wileński...

URZĘDOWA - Wojewoda nad granicą litewską. W dniu 16 września wojewoda wileński...

SPORT

TURNIEJ „OTWARCIA I ZAMKNIĘCIA” NA KORTACH A.Z.S.-u

W dniu 22 bm. o godz. 3 popoł. na kortach tenisowych AZS-u rozpoczęło się otwarcie...

ZAWODY SZKOLNE W PARKU IM. GEN. ŻELIGOWSKIEGO

W niedzielę 18 września r. o godz. 12 pp. odbędzie się zawody młodzieży szkolnej...

CHÓR ROSYJSKI pod dyrekcją znakomitego tenora solisty

baranowicka - UROCZYSTOŚCI KU CZCI Ś. P. ŻWIRKI I WIGURY

CO GRAJĄ W KINACH? HELIOS - Żona na jedną noc.

WYPADKI I KRADZIEŻE - PRZEBITY NOŻEM. Na tle porachunków osobistych wynikał bójka...

Węgier i koks GÓRNOŚLĄSKI

M. DEULL WILNO, EGZYSTUJE OD 1880 r.

SENSACJA! DARMO 1000 pistoletów alarmowych

Racjonalnie Ulokowana Gotówka

Racjonalnie Ulokowana Gotówka

Regulacja granicy z Łotwą

WILNO. - Wczoraj nad granicą polsko - łotewską bawiła specjalna komisja...

Huragan nad Dziną WILNO. - Dnia 15 bm. nad powiatem dziśnieńskim przeszedł silny huragan...

Radjo wileńskie NIEDZIELA, DNIA 18 WRZEŚNIA 1932 R.

KINO P. T. K. TEL. 214

KINO „P A L A C E”

Kłątwa Rodu Mandarynów

KINO „P A L A C E”

KINO „P A L A C E”

KINO „P A L A C E”

KINO „P A L A C E”

KINO „P A L A C E”

KINO „P A L A C E”

KINO „P A L A C E”

Regulacja granicy z Łotwą

WILNO. - Wczoraj nad granicą polsko - łotewską bawiła specjalna komisja...

Huragan nad Dziną WILNO. - Dnia 15 bm. nad powiatem dziśnieńskim przeszedł silny huragan...

Radjo wileńskie NIEDZIELA, DNIA 18 WRZEŚNIA 1932 R.

KINO P. T. K. TEL. 214

KINO „P A L A C E”

Kłątwa Rodu Mandarynów

KINO „P A L A C E”

KINO „P A L A C E”

KINO „P A L A C E”

KINO „P A L A C E”

KINO „P A L A C E”

KINO „P A L A C E”

KINO „P A L A C E”

Regulacja granicy z Łotwą

WILNO. - Wczoraj nad granicą polsko - łotewską bawiła specjalna komisja...

Huragan nad Dziną WILNO. - Dnia 15 bm. nad powiatem dziśnieńskim przeszedł silny huragan...

Radjo wileńskie NIEDZIELA, DNIA 18 WRZEŚNIA 1932 R.

KINO P. T. K. TEL. 214

KINO „P A L A C E”

Kłątwa Rodu Mandarynów

KINO „P A L A C E”

KINO „P A L A C E”

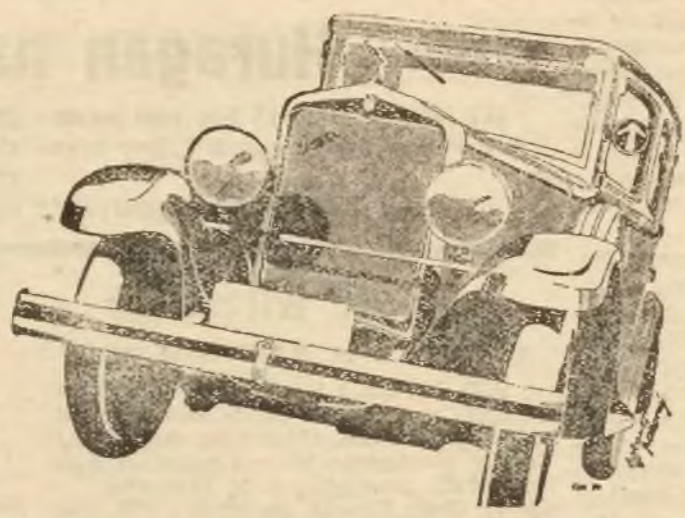
KINO „P A L A C E”

KINO „P A L A C E”

KINO „P A L A C E”

KINO „P A L A C E”

KINO „P A L A C E”

40.000

nie tylko wyprodukowanych, ale sprzedanych SAMOCHODÓW PRAGA świadczy o powodzeniu tej marki. Ten wielki sukces zawdzięczamy pierwszorzędnej jakości materiału oraz solidnej konstrukcji.

Oświęcim - Praga - Auto

Fabryka: „Oświęcim” Zjednoczone Fabryki Maszyn i Samochodów Spółka Akcyjna, Oświęcim II.

Biuro sprzedaży: WILNO, OSTROBRAMSKA 5.

POKÓJ
duży, jasny, z umeblowaniem lub bez w do-
brym punkcie miasta do
wynajęcia. Zankowa
3 - 3. Dowiadywać się
w godzinach biurowych.

**LOKAL
POTRZEBNY**
niewielki na cichą pra-
cownię i mieszkanie z
wodą. Wilno 1, skrytka
64.

POTRZEBNE
mieszkanie 3 - 4 po-
kójowe ze wszelkimi
wygodami, położone w
pobliżu kościoła i na
I albo II piętrze. Oferty
składać pod adre-
sem: Portowa 23 - 26
Ks. S. J.

Poszukuje
mieszkania 4-3 poko-
jowego z wygodami nie
na parterze w oddzie-
lu 10-15 minut drogi
od Placu Katedralnego
Oferty pod S.A. do
administracji „Słowa”.

MIESZKANIE
5 pok. słoneczne ze
wszystkimi wygodami
mi do wynajęcia Jakó-
ba Jasińskiego 1 a.
(obok Sądu).

DO WYNAJĘCIA
mieszkanie 4 pok. i 2
pok. z kuchnią wol-
ną od podatku lokal-
owego przy Placu św.
Piotra i Pawła nr. 5-
1. u właściciela.

MIESZKANIA
z 2, 3 i 4 pokoi ze
wszystkimi wygodami
mi (łazienka, woda) -
do wynajęcia. Plac Me-
tropolitalny 3, - tel.
11-74.

MIESZKANIE
w centrum miasta 2
lub trzy pokoje - ze
wszystkimi wygodami i
kuchnią.

Dowiadywać się od
4 do 5-jej róg Mickiewi-
cza (nr. 4) i Garbar-
skiej w piekarni.

MIESZKANIE
5 pok. słoneczne ze
wszystkimi wygodami
mi do wynajęcia Jakó-
ba Jasińskiego 1-a (o-
bok Sądu).

MIESZKANIE
4 - pokojowe, przed-
pokój, kuchnia do wy-
najęcia. Witoldowa 49
m. 4.

MIESZKANIE
7 pokoi ze wszelkimi
wygodami. Mickiewi-
cza 37 - u dozorca.

MIESZKANIE
5 - POKOJOWE
wszelkie wygody. -
Gwarancja za ciepło.
Suche, słoneczne; tam-
że 2 mieszkania jedno-
pokojowe z kuchnią.
Mostowa 9.

Wykwintne
mieszkanie 5 o poko-
jowych ze wszelkimi
wygodami. W. Pohulanka
43 - 1. Zgłaszać się od
2-4 godz.

MIESZKANIA
do wynajęcia od zaraz
3 - pokojowe z wygo-
dami Krakowska 51. -
Dozorca.

MIESZKANIA
do wynajęcia od zaraz
2, 3, 4, 5 i 6 pokojowe
z wygodami. Ofiarowa 2,
Dozorca

Dwa komfortowe
pokoje do wynajęcia.
Arsenalska 6 m. 5.

Mieszkanie
ładne 7 pokojowe do
wynajęcia także i pod
biuro. Mickiewicza 4 -
Informacje u dozorca
domu.

Posady
Potrzebni rzytynowa
i nauzytelka i
nauzytelka do myjnika.
Dziękujemy list 10 m.
7, chłopczyk 8. Wy-
magane długoletnie
świadczenia i poważne
referencje. Oferty ma-
jątek Kazimierzowa,
powiat Wileński-Troci-
ki, poczta Podbrzezie,
Łęski.

Lekcje
Dla dzieci ze sfer
rytynowej i
rytynowej w r.
w przedzłoty i w r.
w 2 oddziałach
szkoły im. Jana Łaskie
ze (ul. Zawalna 1) -
rzućmy się zapisz
codziennie od 9 - 10
zrana. Ilość miejsc o-
graniczona.

DO WYNAJĘCIA
mieszkanie lub 2 po-
koje - sklep polowa-
ny. Działek 14. Wiado-
mość u do-
zorca.

ŁADNE
mieszkanie 4 do 8 wie-
ców. Łazienka - tele-
fon. (14-78). Parter. Wej-
ście niekierujące.
Ofiarowa 4 m. 1.

STUDENTKA
poszukuje prywat-
nych lekcji do dzie-
ci od 7 - 10. Zgło-
szenia do Adm. „Sło-
wa” dla C. M.

Krawiec damski
BARANOWSKI
przeprowadził się na
ul. Orzeszkowej 3-11
tamże przyjmuje wszel-
kie roboty w zakres
krawiectwa i kuśnier-
stwa wchodzące.

Żona na jedną noc Czując arcydzieło dźwiękowe z serii wszechświatowej sławy 1932-33 r.

ŻONA NA JEDNĄ NOC W rolach gl. MARY GLORY. Muzyka słynnego Paula Abrahama - Nad program: Zwycięski bieg chluby Polski J. Kusocińskiego na tegorocznej Olimpiadzie w Los Angeles. - Początek o godz. 2 ej.

Dźwiękowe Kino „Helios”

POGRZEB s. p. por Żwirki i inż. Wigury w dniu 15 b. m. Hołd Polski prochom bohaterów Istaków.

JUZ JUTRO Inauguracyjna premiera naszego super-przebiju europejskiej produkcji 1932-33 największa gwiazda Europy s. PABST najsynniejszy reżyser świata P. BENOIT najgło-
sny pisarz doby obecnej stworzyli to najwybitne arcydzieło, budzące podziw całego świata p. t.

DEMON MIŁOŚCI

Dźwiękowe kino HOLLYWOOD Mickiewicza 22 tel. 15-28

Dziś Wielki film dźwiękowy, który zdobył wszystkie ekrany świata
Reż. W. MURNAU
W krajnie wieczny wspan. Film piękna postać nagich ludzi.
Nad program: Dodatki dźwiękowe. Początek o g. 4 ej w dniu świątecznym o godz. 2 ej.

TABU

Dziśostatni dzień! To o czym myślał! To do czego dązał! To co łączy - dzieł ludzki

W rolach głównych
„ZŁOTO” Richard Arlen,
Mary Brian i William Boyd (senior)

Dia młodzieży dozwolone. - Nad program: Najnowszy tygodnik dźwiękowy „FOXA” i komedia dźwiękowa rysunkowa Fleischer z udziałem Bimbo
Ceny od 25 gr. Początek o godz. 4, 6, 8 i 10 ej w dniu świątecznym o godz. 2-jej.
JUTRO!

UROCZYSTE OTWARCIE SEZONU!!!

To czego WILNO jeszcze nie widziało

OTWARCIE SEZONU:
Wilno po raz pierwszy usłyszy porywający głos i ujrzy fascynującą maskę
„SPIEWAKA NIEZNAJANEGO”

w stworzonym przez wirtuozów filmie, pełnym przedziwnych perypetyj
W roli tytułowej wybitny tenor **LUCJAN MURATORE**, spadkobierca Karuzi, zwany „Słowikiem Paryża”, który odśpiewa cały szereg pieśni i wprowadzi w podziw publiczności. **Największa opera Paryża. Koncert. Cudowny śpiew. Właśc. syberyjska. Rosyjska trójka.**

Nad program: Arcybawna komedia dźwiękowa nasz najnowszy tygodnik: Pałamant i Pat - Na 1 szej seansu ceny zmniejszone - Ze względu na wysoką wartość artystyczną filmu uprawia się o przybycie na początek seansów o godzinie 4, 6, 8 i 10.15. W sobotę i niedzielę o godz. 2 ej - Bilety honorowe bez względu na wiek.

Dźwiękowe kino „PAN” Wielka 42, tel. 528

Dziś Wielki przebojowy film polski p. t. **Z dnia na dzień** W rolach głównych Adam Brodzisz, Marja Gorczyńska, Wł. Walter i in.

Dźwiękowe Kino-Teatr „ŚWIATOWID” Mickiewicza 9.

DAWNO OCZEKIWANY
FORD v.8. cylindrowy 65 K.M.
posiadamy na składzie

Zużywa tylko 12 litr. benzyny na 100 km.
Prosimy żądać prospektów - Służymy pokazem

Polecamy: Smary i oleje samochodowe, akcesoria, łożyska kalkowe i rolkowe, opony i części zamienne.
Wykonujemy: Naprawy samochodów i silników, resory do wszelkich samochodów, spawanie acetylenem i t. p.

Najtańsza stacja obsługi i źródło zakupu.
AUTOTECHNIKA WILNO, ul. Wileńska Nr. 23, telefon 11-16.

Gdzie? Tylko u Frliczki!

Wszak pierwszorzędna i największa hurtownia nici pończoch, trykotów, bielizny i galanterji jest
Polska Składnica Galanteryjna
FRANCISZKA FRLICZKI
ZAMKOWA 9, TEL. 6-46

FRANCUSKIEGO
uczycielki i doros-
łych metodą łatwą i
składającą Trocka 11
m. 8a.

UDZIAŁ
lekcji ze niemiec-
kiego. Wawulskiego 6-c
m. 14.

KURSY
kroju i szycia, robót
ręcznych i modelowa-
nia. S. Stefanowiczowa,
Wielka 56 m. 3 -
Zapisy użycie codzien-
nie oprócz świąt.

Na Kursy Kroju i Szycia
S. Tomkowiczówny
przyjmują się uczennice.
Nauka solidna. Król-
ska 5 m. 11.

Przeprowadzki
opakowanie i ekspre-
dycja mebli rękut. z
n. L. i n. Nabo-
rowski Bonifaterska
2 - 8.

Biuro Michała Sienkiewicza
wznowił swoją dzia-
łalność we wł. miesz-
k. ul. Kalwaryjska 1-18,
o c. em. powiażania
Sr. Klifentele.

Krawiec damski BARANOWSKI
przeprowadził się na
ul. Orzeszkowej 3-11
tamże przyjmuje wszel-
kie roboty w zakres
krawiectwa i kuśnier-
stwa wchodzące.

SPRAWDZONA
przez Tow. Pań Mi-
sierzdzin. W. Wincen-
tego a Paulo rodzina W.
składająca się z rodzi-
com (ojca bez pracy),
8 - ga dziełek do-
kniecia krawcowa ne-
kielekowiek pracy. Za-
dają: najmłodsze 4 - ro-
miesięczne bobo do -
tąd niechrzone dla br-
ku bieleniki i kolde-
ki - Wolamy o po-
z dobień świadectwa-
moc dla maleństwa te-
mi, trzeźwy, uczciwy,
go - starzyzna bardzo
pożądana. - Najskro-
n magania skromne. Wa-
żniejsze ofiary skła-
proszę do Redakcji
„Słowa” pod literą W.

POPIEKARZE L.O.P.P.
prosi o udzielenie ja-
kiejkolwiek pracy. Za-
rakowski Stanisław
Trakt Batorego 2.

SZOFRER
wykonanie staranne.
B. zszczyłszy jak i szcze-
gółów co do wnoszenia ofe-
dzinach od 15 - 16 ej kwat-
mistrz 78 pułku pie-
choty w Baranowiczach.

OGRODNIK
kwalifikowany z prak-
tyką, Legionowa 43,
Chlebowski Antoni,
siewski Antoni Ostro-
bramska 25.

SZEWEC
dobry robotnik bardzo
potrzebujący pracy. -
zgadzający się na każ-
de warunki wynagro-
dzenia poszukuje za-
k. Czebaturanus
Wiktor Wodociągowa
14.

CZELADNIK
szewski dobry facho-
wiec, ze skromnem
wymaganiami szuka za
nacy Koszykowa 39 m.
nie pije. Zdrawia 6 m.
3. Aleksandrowicz Kazi-
mierz.

MŁODY INTELIGENTNY CZŁOWIEK
poszukuje posady rol-
nej w maj. pisarza pro-
wiantowego lub prak-
tykanta rolnego, rów-
nież może prowadzić
książki, posiada swia-
dectwa ze szkół i
praktyk odbytych. Ul.
Niewieska 22 - 16 m.
7.

KOWAL
znający swój fach po-
szukuje pracy najchę-
tniej do maj. i spokoj-
niej, pracownicy. Nowo-
gródzka 10 Marciniak
Ul. Konstany.

SZEWEC
znający dobrze swój
fach prosi o udzielenie
mu pracy. Przyjmie ró-
wnież zamówienia. -
Wykonanie solidne.
- Babkin Antoni, Smolek
Kozyski Leon. Trakt
Batorego 28.

MECHANIK
poszukujący bez pracy
przyjmie posadę na
skromnych warunk-
kach. Pracownicy, solid-
nie, uczciwy. Dobry ro-
botnik. Tokarska 6 m.
6. Zaulwicz Władz-
law.

STOLARZ
MEBLOWY
znający dobrze swój
fach prosi o udzielenie
mu pracy. Przyjmie ró-
wnież zamówienia. -
Wykonanie solidne.
- Babkin Antoni, Smolek
Kozyski Leon. Trakt
Batorego 28.

„KOWALSKINA”
PROSZEK OD BÓLU GŁOWY DLA DOROSŁYCH
USUWA NAJCIĘŻSZE
BÓLE GŁOWY
FABRYKA CHEM.-FARMACEUTYCZNA
„A.P. KOWALSKI” WARSZAWA
ZADAJCIE „KOWALSKIN” ZE ZNAKIEM
FABRYCZNYM - SERCE W DIERKCIENIU

Klinika Chorób Skórnych i Wenerycznych
Uniwersyt. S. B. na Antokoju
Przyjęcia chorych codziennie (prócz niedziel i świąt)
Ambulatorjum czynne od 9-11.
Gabinet światłoleczący (Finzen, Rad, d'Arson-
va), Rentgen i t. d.)
Niezamoznym porada bezpłatna.

Ogłoszenie o przetargu
Garnizonowa Komisja Żywnościowa w Baranowiczach odda w drodze nieograniczonego przetargu dostawę mięsa wołowego i wieprzowego dla oddziałów garnizonu Baranowicz częściowo lub w całości - miesięcznie zapotrzebowanie mięsa:
mięsa wołowego . . . 12.000 kg.
mięsa wieprzowego . . . 3.000 kg.
Powyższe ilości podane są w przybliżeniu.
Bilższych informacji i wyjaśnień jak i szczegó-
łów co do wnoszenia ofert udziela codziennie w go-
dzinach od 15 - 16 ej kwat. m. 78 pułku pie-
choty w Baranowiczach.
Przetarg odbędzie się dnia 5 go października
1932 r. w świetlicy żołnierskiej 78 pułku piechoty,
koszary im. Kościuszki, budynek Nr. 96.
Przewodniczący Garn. Kom. Żywn.
Rau Ludwik
Major.

EKONOM KRAWCOWA - wykonanie staranne.
B. zszczyłszy jak i szcze-
gółów co do wnoszenia ofe-
dzinach od 15 - 16 ej kwat-
mistrz 78 pułku pie-
choty w Baranowiczach.

WSZELKIE druciarstwo wykonuje
tanie i solidnie Wy-
ganowski Michał Bu-
kowska 12.

SZEWEC dobry fachowiec, so-
lidny, ze świadectwa-
mi, poszukuje pracy w
zakresie swej specjal-
ności. Sławkowicz An-
toni Wileńska 2 m.

CUKIERNIK znający dobrze swój
fach, pracownicy. Przy-
jmie posadę za skrom-
nym wynagrodzenie -
Tumel Ernest. Pań-
ska 7.

BEJCARZ prosi o udzielenie ja-
kiejkolwiek pracy, naj-
chętniej we własnym
fachu. Pieślak Jan, Ma-
linowa 7.

STOLARZ MEBLOWY
znający dobrze swój
fach prosi o udzielenie
mu pracy. Przyjmie ró-
wnież zamówienia. -
Wykonanie solidne.
- Babkin Antoni, Smolek
Kozyski Leon. Trakt
Batorego 28.

DLA DOROSŁYCH (od lat 18)
Gimnazjum Humanist.-Kodekucyjne
z oddziałem mat.-przyrodniczym
im. **ks. Piotra Skargi**
WILNO, MICKIEWICZA 22
przyjmuje wpisy do klasy IV - VII.
Egzaminy maturalne przy gimnazjum.
Nauka w godz. od 16.30 do 21.

Hurtowa i detaliczna
sprzedaż
WĘGLA I DRZEWA
opałowego
„Centroopal”
Wilno, Zamkowa 18, tel. 17-90

Parowa farbiarnia, pralnia, prasownia
i wieloplantnia maszynowa
„EXPRESS” Wielka 31, tel. 17-00
farbuje, chemicznie pierze, prasuje i jedno-
cześnie odkręca ubrania i grompluje materja-
ły na poczekaniu, odprasza plusze, plisnie,
reperuje ubrania, odnawia kapelusze, odsyła
robotę bez dopłaty do domu, wykonuje
wszystko TANIŁO SZYBKO I SOLIDNIE -
Zwróćcie się do „Exp.ressu” tel. 17-00. Proszę
się przekonać.

POLSKA SKŁADNICA SPORTOWA
„START”
tal. 400, ul. Królewska 1
Poleca sprzęt do wszelkich sportów
ubioru gimnastyczne, gramofony,
płyty
We wrześniu sprzed. letni po cenach
znacznie niższych.

SPRZEDAŻ KONI
podają do ogólnej wiadomości, że sprze-
dają z licytacji wybrakowanych koni wojsko-
wych odbędzie się w Wilnie na rynku Kalwa-
ryjskim o godzinie 9 rano w dniach 16-go IX,
20-IX, 23-IX, 27. IX, i 30. IX t. j. we wszy-
stkie dni targowe.
Komdt. Gar. Wilno.

Skład Fortepianów, Pianin, Fisharmonji
K. Dąbrowska
(F-ma Istaleje od r. 1874)
Wilno, Niemiecka 3, m. 11

Światła manufaktury, jedwabiu i sukna
CALEL NOZ
Wilno, ul. Niemiecka 19, telefon 890.
powiadania Sz. Publiczność, 12 otrzymano
w wielkim wyborze
MĘSKIE
MATERIAŁY I DAMSKIE
Ostatnie nowości
na sezon **JESIENNY I ZIMOWY**
wobec kryzysu ceny rekordowo niskie

Lekarze
DOKTOR
Zeldowicz
chor. skórne, wene-
ryczne, narządów mo-
cowych, od 9-11 do 1,
5-8 wiecz.
DOKTOR
ZELDOWICZOWA
KOBIECZE, WENE-
RYCZNE NARZĄDÓW
MOCZYNYCH
od 12-21 od 4-8
ul. Mickiewicza 24.
tel. 377.

DOKTOR
Blumowicz
choroby weneryczne,
skórne i moczopłowe
Wielka 21, tel. 921,
od 9-11-8
W. Z. P. 23.

Docent Uniw. S.B.
Dr. med.
Marian Mienicki
po powrocie i przepro-
wadzeniu się wznawia
przyjęcia chorych
skórno - wenerycz-
nych Wileńska 21 m.
od 4-7 po poł.

GLUCHOTA
szumi, cieknięcie z u-
szu uleczalne. Setki po-
dziękowań. Zgadzajcie
bezpłatnie pouczają-
cej broszury. Adres -
Eufonia. Liszki
k. - Krakowa.

Pianino
zupelnie nowe (wiele-
letnia gwarancja) zł.
1.200. Kłowska 4. H
Abelow.

DACHOWKĘ
cementową sprzedam.
N. Wilejska ul. 3 Maja
3 m. 3.

POKÓJ
umeblowany do wynaj-
ęcia dla kulturalnej o-
soby. Dąbrowskiego 12
m. 3

POKÓJ
umeblowany dla jednej
lub dwu osób, osobne
wejście, balkon - do
wynajęcia. Artyleryj-
ska 1 m. 3.

DO WYNAJĘCIA
mieszkanie lub 2 po-
koje - sklep polowa-
ny. Działek 14. Wiado-
mość u do-
zorca.

FORTEPIAN
gabinetowy sprzedam.
za 450 zł.
Ul. Krakowska 34 m. 1

Kupię DOM względnie
PLAC z małym dom-
kiem w pobliżu centrum
Wilna w czystej chrze-
ścijańskiej dzielnicy. -
Cena do 8000 dolarów.
Pośrednicy wykluczeni
Zgłoszenia na piśmie
ze szczegółowym op-
sem i podaniem ceny
kierować do Adminis-
tracji „Słowa” dla S. K.

NIEBYWAŁA
OKAZJA
taniego kupna ubrań,
niebii, kas ogniotrw.,
futer, biżuterji i t. p. z
powodu likw. Lombard-
u. Biskupia 4 - tel.
14-10.

DO SPRZEDANIA
stół dębowy, krzesła,
otomana, łóżka dębowe
z materacami, szafka-
mi, tremo mahoniowe,
lampy do sypialnego,
salonu, jadalni. Ogła-
dać Mickiewicza 22 -
17 od 12-6.

PIANINA
T. Korecki koncerty na
Wystawie Ruchomej w
Wilnie - Fabryka i
Skład Wielka 54. Wynaj-
cie, konserwacja i na-
strajanie.

PIANINO
koncertowe w bardzo
dobrym stanie niedro-
go do sprzedania.
Pilsudskiego 24 m. 6.

SZREDERA
ferterpian gabinet. mało
używany o b. dobrym
tonie okazynie natych-
miast sprzedam.
Zawalna 28 m. 5.

GARNITUR
MEBLI
salonowych, biurko -
sprzedam, Piaskowa 1
m. 2.

Lokale
I lub dwa duże pokoje
ze wszelkimi nowo-
czesnymi wygodami -
telefonem do wynajęcia
Teatralna 4 m. 8 - tel.
12-33.

POKÓJ
umeblowany z wygo-
dami do wynajęcia dla
samotnego lub bez-
dzietnego małżeństwa.
Można z obiadaniami lub
pełnym utrzymaniem -
Sw. - Jerski zauł. 4 m.
31 (wejście z ul. Śnia-
deckich 3).

POKÓJ
ciepły do wynajęcia -
ulica Tartaki 18 - 4.
(róg ul. Mickiewicza 4)
Ogładać od 2 - 4.

POKÓJ
umeblowany do wynaj-
ęcia dla kulturalnej o-
soby. Dąbrowskiego 12
m. 3

POKÓJ
umeblowany dla jednej
lub dwu osób, osobne
wejście, balkon - do
wynajęcia. Artyleryj-
ska 1 m. 3.

DO WYNAJĘCIA
mieszkanie lub 2 po-
koje - sklep polowa-
ny. Działek 14. Wiado-
mość u do-
zorca.

ŁADNE
mieszkanie 4 do 8 wie-
ców. Łazienka - tele-
fon. (14-78). Parter. Wej-
ście niekierujące.
Ofiarowa 4 m. 1.

STUDENTKA
poszukuje prywat-
nych lekcji do dzie-
ci od 7 - 10. Zgło-
szenia do Adm. „Sło-
wa” dla C. M.

Krawiec damski
BARANOWSKI
przeprowadził się na
ul. Orzeszkowej 3-11
tamże przyjmuje wszel-
kie roboty w zakres
krawiectwa i kuśnier-
stwa wchodzące.

MECHANIK
poszukujący bez pracy
przyjmie posadę na
skromnych warunk-
kach. Pracownicy, solid-
nie, uczciwy. Dobry ro-
botnik. Tokarska 6 m.
6. Zaulwicz Władz-
law.